

MeeR
MuZiek
iN De
KLaaS.

Visuele samenvatting
Uitvoeringsplan Gespecialiseerd Onderwijs

Er is een landelijke O-meting uitgevoerd die de stand van zaken met betrekking tot het muziekonderwijs binnen het Gespecialiseerd Onderwijs (GO) in kaart bracht

Er zijn netwerkbijeenkomsten voor vakleerkrachten georganiseerd

De mogelijkheid naar het maken van een documentaire zijn onderzocht

Er zijn verschillende publicaties in vakbladen geweest

Stappen tot nu toe

Op verschillende scholen door het hele land zijn instrumentenpakketten uitgereikt als onderdeel van de stimuleringsactie

Via de website van Méér Muziek in de Klas werden en worden nieuwsberichten, good practices, onderzoek, lesmateriaal en achtergrondverhalen gedeeld

Nieuwsbrieven zijn verstuurd

Als hoogtepunt werd er een Muziekakkoord Speciaal Onderwijs getekend op 23 november 2022 in aanwezigheid van onze erevoorzitter koningin Máxima

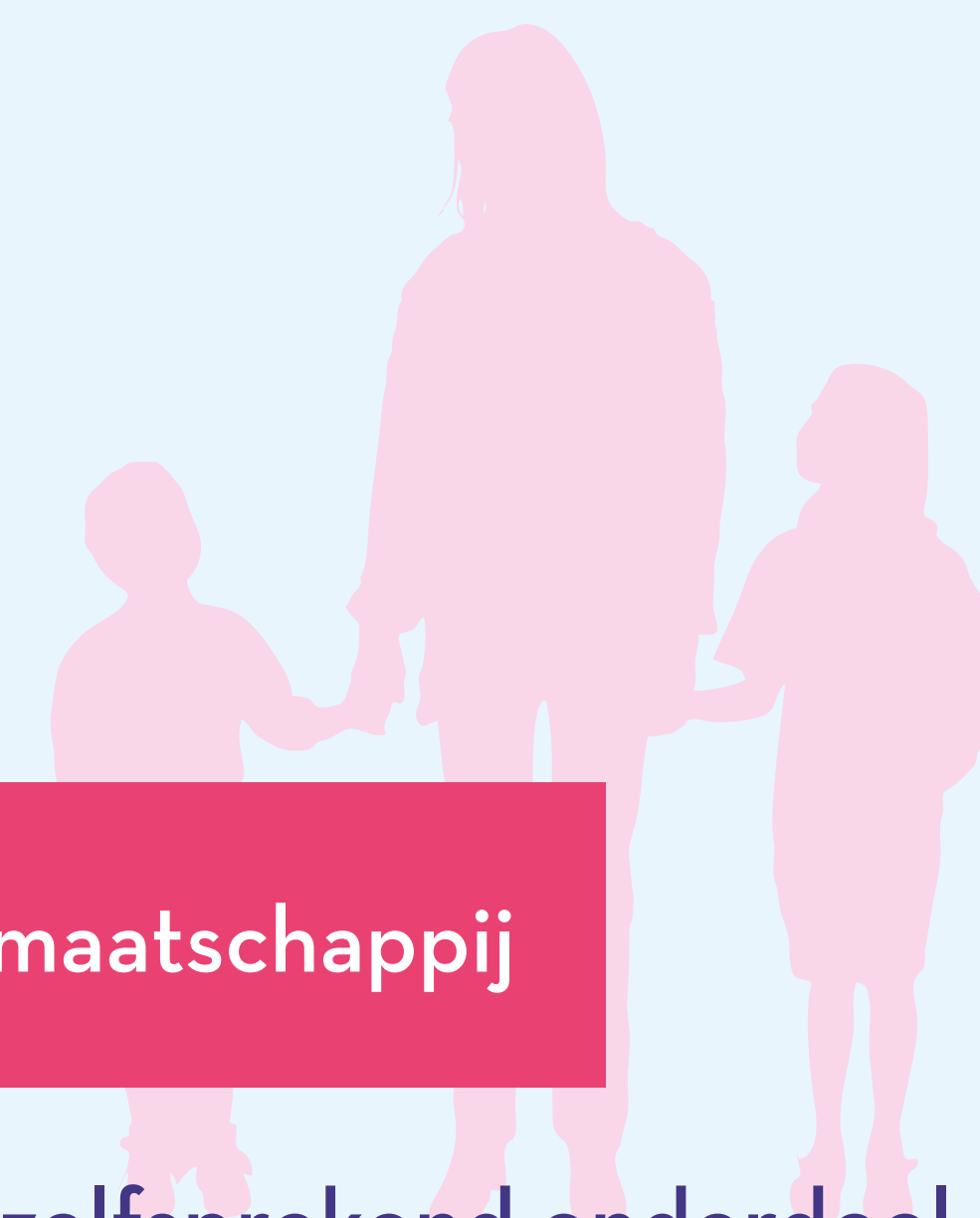
Toekomst leerling

Leerlingen binnen het GO, met al hun verschillende mogelijkheden en uitdagingen, hebben gelijkwaardige toegang tot kunst en cultuuronderwijs. Kinderen worden gezien en kunnen zich op en buiten school ook op het terrein van kunst en cultuur ontwikkelen.

Toekomst onderwijs

Scholen in het GO hebben kunst en cultuur als vast onderdeel geïntegreerd. Groepsleerkrachten, vakdocenten en leerlingen zijn rolmodellen. De professionals beschouwen leerlingen uit het GO als kunstenaars.

Toekomst maatschappij

Kunst en cultuur zijn vanzelfsprekend onderdeel van het onderwijs, de rijke schooldag en de vrijetijdsbesteding, in een samenleving die het 'social model of disability' omarmt: iedereen kan zonder barrières deelnemen.

Stip op
de horizon

Iedere leerling, met of zonder beperking, kan op een vanzelfsprekende manier, vanuit een gezonde sociale basis, participeren in inclusieve kunst en cultuuractiviteiten zowel binnen als buiten school, zodat hij zijn eigen mogelijkheden leert ontdekken. Hij wordt daarbij bijgestaan door goed toegeruste professionals.

*Het leerecosysteem staat beschreven in het onderzoek *Kunst en cultuur voor jou en mij* dat door het LKCA en het lectoraat kunsteducatie van de Amsterdamse Hogeschool voor de Kunsten is uitgevoerd.

Onderwijs

Scholen binnen het GO omarmen de meerwaarde die kunst en cultuureducatie heeft voor hun leerlingen. Vanuit een gedegen visie en eigen ervaring is hiervoor draagvlak bij zowel het team als de directie. Een goed opgeleide en gefaciliteerde ICC'er speelt hier bij een centrale rol. Hij weet bijvoorbeeld, samen met de directie, de weg naar relevante subsidies te vinden.

De schooldirecteur omarmt de meerwaarde die kunst en cultuureducatie brengt voor zijn leerlingen en zorgt dat de leerlingen in het GO in aanraking komen met kunst en cultuur. Een goede samenwerking tussen school, buitenschoolse opvang en culturele instellingen is daarbij van groot belang.

Via samenwerking tussen verschillende scholen in het GO kunnen activiteiten een grotere doelgroep krijgen en daardoor haalbaarder worden. Een schoolbestuur kan daarbij aanjager zijn en deze samenwerking in tijd en middelen faciliteren.

Er kan meer aandacht komen naar regionale samenwerking door inzet van ambassadeurs binnen de regio.

Scholen onderhouden een netwerk van goed toegeruste (vak)docenten met expertise over leerlingen op het gespecialiseerd onderwijs. Een geschikte vakdocent hoeft niet altijd een kunstvakopleiding te hebben. Het gaat in de eerste plaats om de bekwaamheid om leerlingen aan te spreken. Er zijn hiervoor drie profielen mogelijk: de kunstenaar met affiniteit (obv pedagogisch kundige), de groepsleerkracht met zowel affiniteit met GO als kunstvakken en de Kunstvakdocent.

De schooldirecteur omarmt de meerwaarde die kunst en cultuureducatie brengt voor zijn leerlingen en zorgt dat de leerlingen in het GO in aanraking komen met kunst en cultuur.

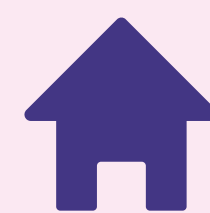
Kunstvakopleidingen/Pabo's

Veel kunstvakopleidingen en Pabo's zijn zich nu te weinig bewust van de grote waarde die kunsteducatie in het GO heeft en welke kansen er liggen voor studenten. Als GO aan bod komt, dan is het nu vaak alleen als keuzevak.

Studenten meer dan nu het geval is breder opleiden. Een verplichte stage in het GO en het onderwijzen van pedagogische en didactische vaardigheden gericht op het GO horen daarbij.

Kunstvakopleidingen kunnen hierbij samenwerken door vakken en gastdocenten aan studenten van verschillende opleiding tegelijk aan te bieden.

Studenten meer dan nu het geval is breder opleiden.

Thuisituatie

Het culturele aanbod, mogelijk vanuit de Rijke Schooldag, voor leerlingen met een beperking is voor ouders vaak niet vindbaar. Dat zou via een culturele kaart zichtbaar gemaakt kunnen worden.

Vervoer kan een issue zijn, juist omdat ouders niet altijd om de hoek van school wonen en afhankelijk zijn van busvervoer.

De plek waar kinderen elkaar ontmoeten ligt veel meer dan bij leerlingen in het regulier onderwijs, op school. De buitenschoolse opvang zou een grotere rol kunnen spelen in aanbod buitenschool met de verbinding naar de vrijetijd.

Vanuit gedachtegoed van de 'social model' en de 'sociale basis' zouden cultuuractiviteiten een goed middel kunnen zijn om iedereen een eigen plek te laten vinden.

"Mijn kind wil ik sociaal aan laten sluiten. Nu hij steeds ouder wordt is dit een steeds grotere uitdaging."

Culturele instellingen

De waarde van kunsteducatie voor leerlingen in het GO verdient meer aandacht en zichtbaarheid.

Culturele instellingen kunnen hun docenten beter faciliteren (via deskundigheidsbevordering en het aanpassen van de randvoorwaarden) in het werken met leerlingen in het GO.

Meer divers aanbod zodat leerlingen in het GO zich kunnen herkennen. Het is nu vaak te valide en te westers.

Het culturele aanbod is vaak versnipperd. Zowel lokale als regionale samenwerking is belangrijk om de slagkracht te vergroten.

Sport heeft al een goede samenwerking met het GO. Culturele instellingen kunnen daarbij aanhaken.

"Ik voelde dat ik en mijn kind met een beperking welkom waren tijdens een bezoek aan een kunstinstelling."

Beleidsmakers

Beleidsmakers kom je weinig tegen op de werkvloer. Een verplichte ontmoeting van beleidsmakers met leerlingen uit verschillende vormen van GO zou een beter beeld geven van de toegevoegde waarde van cultuureducatie.

Omdat de beste aanpak regionaal of bovenregionaal is, gaat het niet alleen om gemeentelijke beleidsmakers, maar juist ook om regionale/provinciale bestuurders en landelijke ambtenaren.

De Culturele instellingen die een BIS status (BasisInfraStructuur) hebben, zouden conform de code diversiteit en inclusie activiteiten moeten ontplooiën die zich ook op het GO richten.

Landelijke regelingen stimuleren om gerichte subsidies open te stellen voor het gespecialiseerd onderwijs.

Ontmoetingen tussen beleidsmakers en leerlingen uit verschillende vormen van GO geven een beter beeld van de toegevoegde waarde van cultuureducatie.